

“Η Διάρθρωση και τα Προβλήματα του Φορολογικού Συστήματος”

Ομάδα 5η:

ΚΑΤΣΑΡΟΥ ΕΛΕΝΗ ,1200085
ΚΟΥΜΟΥΤΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑ ,1200102
ΠΛΑΚΩΤΑΡΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ ,1210178
ΨΑΛΤΑΚΗΣ ΙΣΙΔΩΡΟΣ ,1210244
ΚΑΛΛΟΥΣ ΒΙΚΤΩΡΙΑ ,1210067

✓ Η φορολογία επηρεάζει :

**Μακροοικονομικά
Μεγέθη**

**Πληθω
ρισμός**

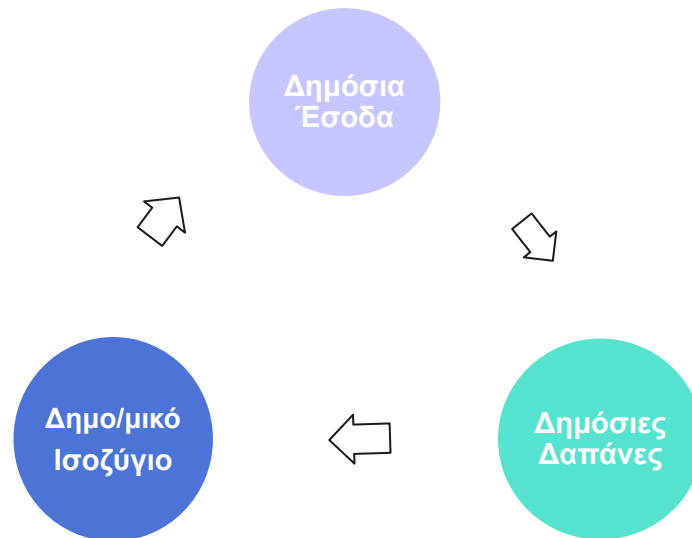
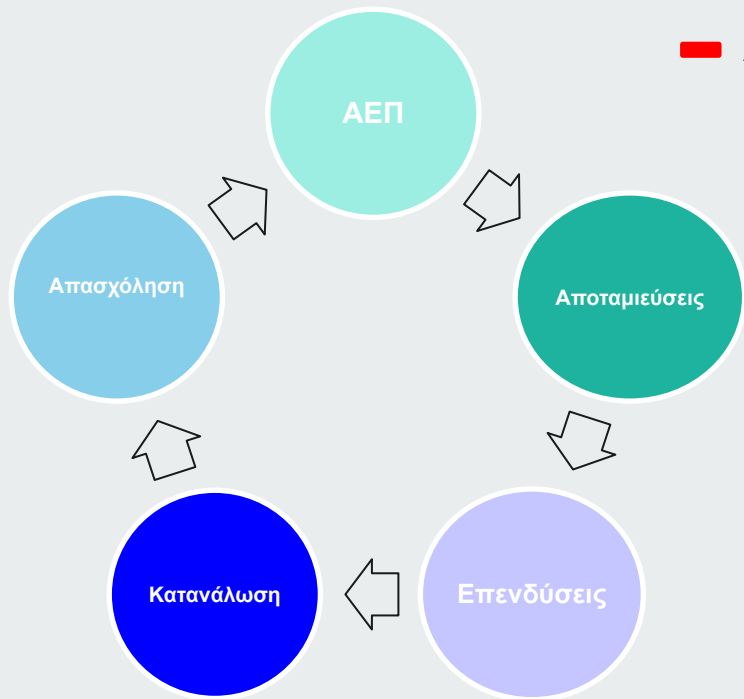
ΕΠΙΔΡΑΣΗ

=> ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΕΣ ΠΙΕΣΕΙΣ

ΔΙΑΘΕΣΙΜΟ ΕΙΣΟΔΗΜΑ

**Δημοσιονομικά
Μεγέθη**

ΒΡΑΧΥΠΡΟΘΕΣΜΑ

→ οφέλη στα δημόσια ταμεία

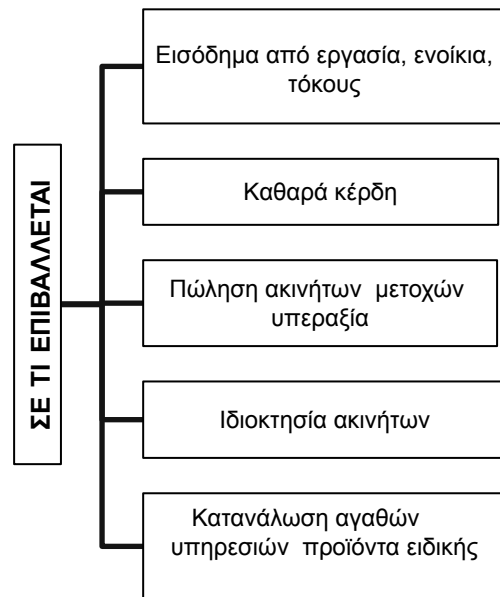

ΜΑΚΡΟΠΡΟΘΕΣΜΑ

→ υπονομεύει την ανάπτυξη, την κοινωνική συνοχή και την φορολογική δικαιοσύνη.

- ✓ Η υψηλή φορολόγηση (στην C) ↓ τη ζήτηση, ↓ τον κύκλο εργασιών των επιχειρήσεων και την ιδιωτική επένδυση.
- ✓ Φορολογική Ανισότητα: Αναλογικά μεγαλύτερη επιβάρυνση φτωχότερων στρωμάτων μέσω υψηλής εξάρτησης από έμμεση φορολογία

Tax category: Total tax revenue • **Unit of measure:** Percentage of GDP

1. Φόρος Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων (PIT,1994 - σήμερα)

- 2009 : Εισαγωγή τεκμηρίων
- 2010-2023 : Ειδική εισφορά αλληλεγγύης
- 2017 : Διατήρηση αφορολόγητου ορίου μέσω αποδείξεων

<u>Έτος</u>	<u>Φορολογική Κλίμακα (κατώτατη . ανώτατη)</u>	<u>Αφορολόγητο Όριο</u>
2002-2010	0% - ~40%	6.166-12.000
2011-2014	10% - 30%	5.000
2015	22% - 42%	8.636 με εκπτώσεις φόρων
2016-2019	22% - 39%	8.636 με εκπτώσεις φόρων
2020-σήμερα	9% - 39%	8.636 με εκπτώσεις φόρων

✓ 8,3% of GDP
✓ 0% - 45%
✓ 10.084 €

✓ 6,8% of GDP
✓ 19% - 45%
✓ 5.550€

- ✓ Στις πιο ανεπτυγμένες χώρες παρατηρούμε μεγαλύτερο αφορολόγητο οριο και παρολα αυτα το PIT ως ποσοστο του ΑΕΠ ειναι μεγαλυτερο. (περιορισμένη αδήλωτη εργασία)
- ✓ Η μείωση της πρώτης κλίμακας ήταν σημαντική και ευνοεί την κατανάλωση, αλλά το συνολικό φορολογικό σύστημα παραμένει πολύπλοκο.

2. Φόρος Εισοδήματος Νομικών Προσώπων (Corporate Income Tax - CIT)

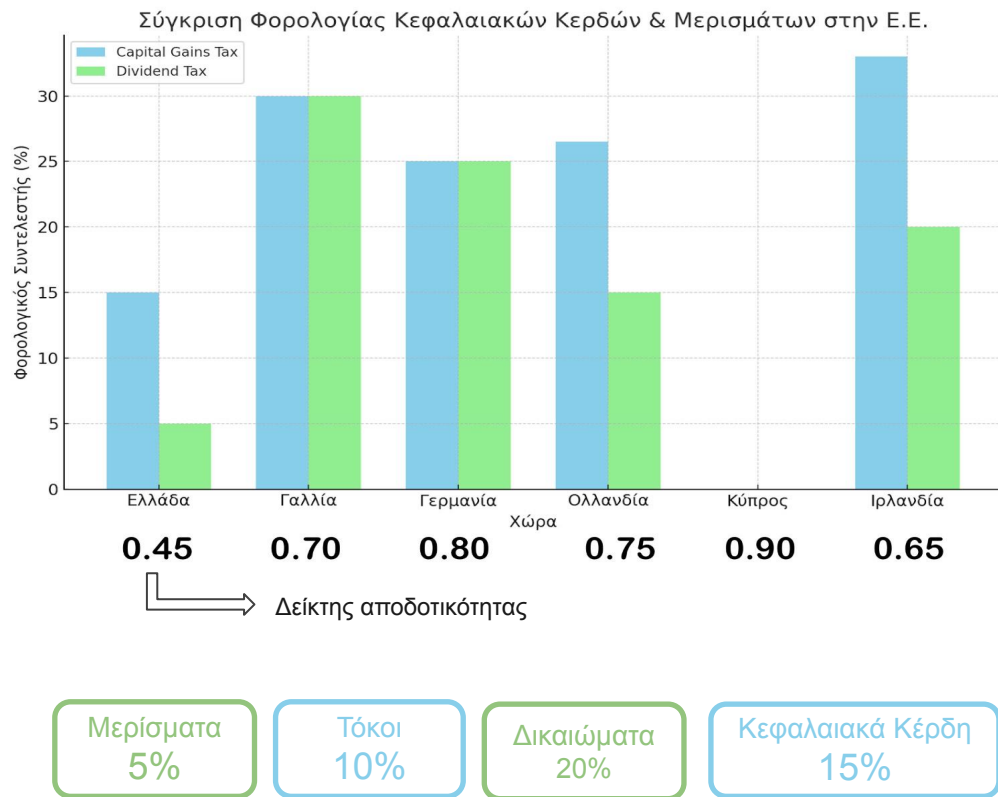

✓ Οι χώρες με **χαμηλούς συντελεστές ΦΕΝΠ** (π.χ., Ουγγαρία, Βουλγαρία, Κύπρος) διατηρούν **σχετικά υψηλά έσοδα** ως ποσοστό του ΑΕΠ, πιθανώς λόγω ευρείας φορολογικής βάσης **και αποτελεσματικής** φορολογικής διοίκησης.

✓ Η **Ελλάδα** προχώρησε σε σημαντική **↓** του CIT για βελτίωση της ανταγωνιστικότητας και **↓** σε παρακράτηση φόρου μερισμάτων στο 5%

ΧΩΡΑ	ΣΥΝΤΕΛΕΣΤΗΣ ΦΕΝΠ	ΠΑΡΑΤΗΡΗΣΕΙΣ
••Βέλγιο	••25% (2,3% of GDP)	••Επιπλέον εισφορά σε μεγάλες εταιρείες
••Κύπρος	••12,5% (2,7% of GDP)	••Από τους χαμηλότερους στην ΕΕ
••Βουλγαρία	••10% (2,8% of GDP)	••Flat rate : ελκυστικός συντελεστής CIT, προτίμηση επενδυτών

3. Φόροι σε Επενδύσεις & Κεφαλαιακά Κέρδη (Taxes on Investments & Capital Gains)

✓ Η φορολογία κεφαλαιακών κερδών στην Ελλάδα **δεν** εφαρμόζεται σταθερά, κυρίως για τους εξής λόγους:

1. Πολιτική αστάθεια ή επιλογή
2. Τεχνικές δυσκολίες
3. Οικονομικές κρίσεις / force majeure

✓ Οι οικογενειακές μεταβιβάσεις (γονικές παροχές, δωρεές, κληρονομίες) **δεν** θεωρούνται υπεραξία → Δεν φορολογούνται ως κεφαλαιακά κέρδη.

4. Φορολογία Ακίνητης Περιουσίας – ΕΝΦΙΑ (Real Estate Tax – ENFIA)

2008
ΕΤΑΚ

2014 - σήμερα
ΕΝΦΙΑ

2022
Μειώσεις 13%

Δημοσιονομική σταθερότητα

 Οικονομική ανάπτυξη & Κοινωνική ισότητα

Προβλήματα ισότητας: Υπολογίζεται επί αντικειμενικών αξιών, που δεν αντανακλούν πάντα την πραγματική εμπορική αξία των ακινήτων (ιδιαίτερα σε απομακρυσμένες περιοχές).

Αναδιανεμητική αδυναμία: Δεν λαμβάνει πλήρως υπόψη το εισόδημα ή την ικανότητα πληρωμής του ιδιοκτήτη.

Επίπεδο φορολόγησης

Κεντρικό κράτος

Τοπική Αυτοδιοίκηση

Συντελεστές

Ενιαίοι (για όλα τα ακίνητα)

Διαφορετικοί ανά χρήση

Κοινωνικά κριτήρια

Πολύ περιορισμένα

Συνυπολογίζονται

Ανταποδοτικότητα

Όχι άμεσα

Επενδύονται σε δήμους

Ελάφρυνση κύριας κατοικίας

Μερική

Πλήρης (σε πολλές χώρες)

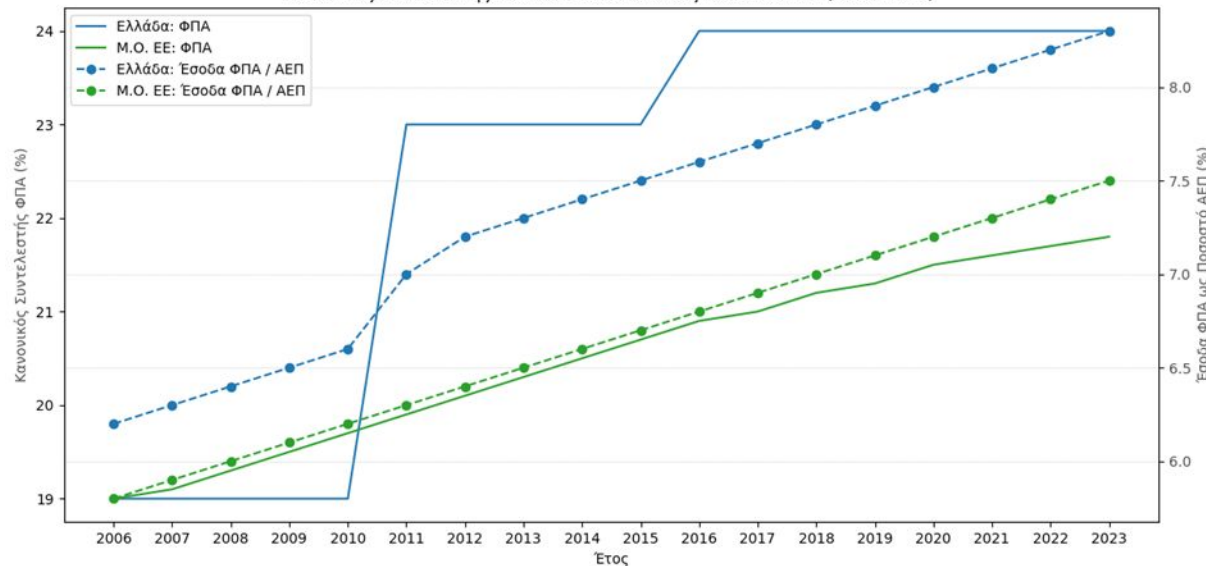
Επικάλυψη με άλλους φόρους

Ναι

Όχι

5. Έμμεσοι Φόροι – ΦΠΑ & Ειδικοί Φόροι Κατανάλωσης (Indirect Taxes – VAT & Excise Duties)

Κανονικός Συντελεστής ΦΠΑ και Έσοδα ΦΠΑ ως Ποσοστό ΑΕΠ (2006–2023)

→ Μειωμένοι συντελεστές από το 2010 13% και 6% (νωρίτερα 9%) για διάφορες κατηγορίες αγαθών και υπηρεσιών προσέθεσε πολυπλοκότητα στο φορολογικό σύστημα, δημιουργώντας ζητήματα στην εφαρμογή και συμμόρφωση.

→ 20-25% των φορολογικών εσόδων για **Ε.Ε.**

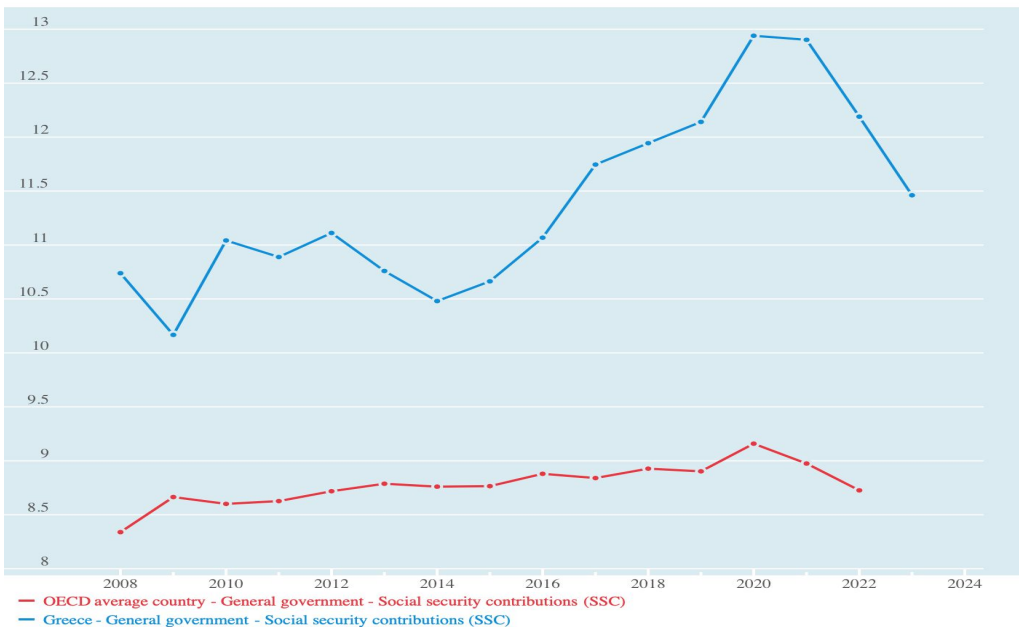
→ 30% με 35% των φορολογικών εσόδων για **ΕΛΛΑΔΑ**

$$\text{Απόδοση} = \frac{\text{Πραγματικά Έσοδα}}{\text{Δυννητικά Έσοδα}} \times 100\%$$

- ✓ Η έμμεση φορολογία στην Ελλάδα λειτουργεί ως βασικός μηχανισμός αύξησης κρατικών εσόδων, αλλά συχνά **σε βάρος της κοινωνικής ισότητας**.
- ✓ Η εξάρτηση από την έμμεση φορολογία δείχνει το δομικό πρόβλημα του φορολογικού συστήματος: **μικρή φορολόγηση του πλούτου** και των υψηλών εισοδημάτων.
- ✓ Αν και θεωρείται αναλογικά πιο σταθερή πηγή εσόδων, είναι **πιο ευάλωτη σε κρίσεις** κατανάλωσης και διαρθρωτικές αλλαγές

6. Ασφαλιστικές εισφορές & Επιχειρηματικά κίνητρα

Comparative tables of Revenue Statistics in OECD member countries ⓘ
Institutional sector: General government
Tax category: Social security contributions (SSC) • **Unit of measure:** Percentage of GDP

© Comparative tables of Revenue Statistics in OECD member countries OECD

- Τα έσοδα από εισφορές εξαρτώνται κυρίως από:
1) τους μισθούς 2) την απασχόληση 3) τα ποσοστά εισφορών

Είδος Εισφοράς	(%)	
εργαζομένου για σύνταξη	6,67%	Εργαζόμενος
εργοδότη για σύνταξη	13,33%	Εργοδότης (Σημαντική επιβάρυνση)
υγειονομικής περίθαλψης	7,10%	2,15% εργαζ. / 4,55% εργοδ.
Επικουρική ασφάλιση	3,25%	3,25% εργαζ. και εργοδ.
Σύνολο εισφορών	30,35%	Αντικίνητρα για απασχόληση, ειδικά στον ιδιωτικό τομέα

- ✓ Σε αντίθεση με χώρες όπως η Ολλανδία, η Μάλτα, η Ελλάδα **ΔΕΝ** προσφέρει ειδικά φορολογικά καθεστώτα για πολυεθνικές (π.χ. μειωμένους φορους σε holding companies).
- ✓ Η γραφειοκρατία για την ένταξη σε αναπτυξιακούς νόμους = αποτρεπτική
- ✓ Επιπλέον , προκαταβολές φόρου = επιβαρύνουν άμεσα τη ρευστότητα των εταιρειών

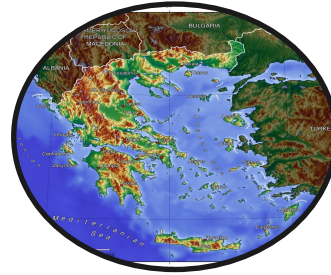
7. Αποδοτικότητα Φ.Π.Α

ΠΑΡΑΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

Εκτεταμένες συναλλαγές χωρίς αποδείξεις

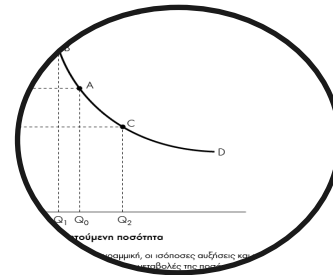
Ιδιαίτερα έντονο σε τουρισμό & μικροεμπόριο

ΝΗΣΙΩΤΙΚΟΤΗΤΑ

Μειωμένοι ή μηδενικοί συντελεστές στα νησιά

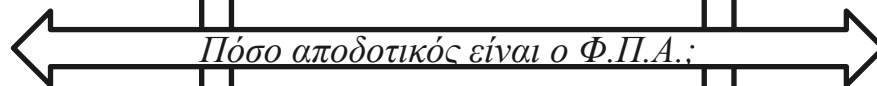
Προκαλούν ανισότητες και δυσκολία διαχείρισης

ΕΛΑΣΤΙΚΟΤΗΤΑ ΖΗΤΗΣΗΣ:

Οι υψηλοί συντελεστές $\downarrow$ την καταναλωτική δαπάνη

Ενισχύεται η φοροαποφυγή

Χάνονται περίπου 30% των εσόδων τον χρόνο

Δηλαδή 1 στα 5 ευρώ δεν εισπράττεται

Η Ελλάδα έχει ένα από τα υψηλότερα κενά ΦΠΑ. (VAT gap)

✓ VAT gap στην Ελλάδα το 2022: 13,7% Μέσος όρος ΕΕ~5,6%

8. Τα Προβλήματα του Φορολογικού Συστήματος

Ανεπαρκής φορολογικός έλεγχος

Υποστελεχωμένοι ή ανεπαρκώς οργανωμένοι ελεγκτικοί μηχανισμοί

Εμπόδιο για την επιχειρηματικότητα

Υπερβολικά περίπλοκο

Αλλάζει συχνά

Πολυπλοκότητα & συχνές αλλαγές

δημιουργεί αβεβαιότητα τόσο για τους πολίτες όσο και για τις επιχειρήσεις

Προβλήματα

Διευκολύνει τη φοροδιαφυγή

Φοροδιαφυγή & Φοροαπαλλαγή

Εκτεταμένη στο χώρο των ελεύθερων επαγγελματιών και της παραοικονομίας, με αποτέλεσμα να περιορίζει τα δημόσια έσοδα.

Εντείνει τις οικονομικές ανισότητες

Υψηλή έμμεση φορολόγηση

υψηλοί φορολογικοί συντελεστές → τις κοινωνικές ανισότητες → στην επιλεκτική απόκρυψη εισοδήματος

Αναποτελεσματικό

Άδικο

9. Τα οφέλη μιας φορολογικά δίκαιης κοινωνίας

I

Αύξηση δημοσίων εσόδων

Περισσότερη συμμόρφωσ
= περισσότερα φορολογικά
έσοδα, χωρίς αύξηση
φόρων, που επενδύονται
σε υγεία, παιδεία και
υποδομές.

II

Μείωση εισοδηματικών ανισοτήτων

Καθώς οι φορολογικές
επιβαρύνσεις μοιράζονται
δικαιότερα, ανακουφίζονται οι
συνεπείς φορολογούμενοι και
περιορίζεται η “εικονική” φτώχεια
και η κατάχρηση επιδομάτων.

III

Υγιής ανταγωνισμός στην αγορά και ενίσχυση παραγωγικότητας

Όλοι λειτουργούν με ίσους
όρους, αποτρέπεται ο αθέμιτος
ανταγωνισμός και ενισχύεται η
αποδοτικότητα των
επιχειρήσεων.

IV

Ανάκτηση εμπιστοσύνης και φορολογικής ηθικής

Ενισχύεται η φορολογική
συμμόρφωση με
αποτέλεσμα να
καλλιεργείται μια
κουλούρα δικαιοσύνης
και κοινωνικής ευθύνης.

10. Βήματα προς ένα σύγχρονο φορολογικό σύστημα

Σε αντίθεση με την ελληνική πραγματικότητα, πολλές χώρες όπως η Εσθονία, η Δανία, η Σουηδία και η Ιρλανδία έχουν εφαρμόσει πιο αποτελεσματικά, δίκαια και τεχνολογικά προηγμένα φορολογικά συστήματα περιορίζοντας τη φοροδιαφυγή και ενισχύοντας τη φορολογική συμμόρφωση.

- ❖ Απλοποίηση φορολογικού συστήματος μέσω μειωμένης γραφειοκρατίας:
Π.χ. Εσθονία- ταχύτερη και απλούστερη διαδικασία φορολογικής δήλωσης.

- ❖ Ενίσχυση ηλεκτρονικών πληρωμών:

Π.χ. Σουηδία- σχεδόν το 100% των συναλλαγών γίνεται ηλεκτρονικά, περιορίζοντας το μαύρο χρήμα.

- ❖ Φορολόγηση ψηφιακών κολοσσών και περιουσίας:

Π.χ. Γαλλία- GAFA tax σε Google, Amazon, Facebook, Apple.

- ❖ Περισσότεροι και στοχευμένοι έλεγχοι:

Π.χ Ιταλία- χρήση AI με σκοπό τη σύγκριση του τρόπου ζωής ενός πολίτη με το εισόδημα που δηλώνει (ακριβά αυτοκίνητα, σπίτια, ταξίδια).

Ευχαριστούμε για την προσοχή σας ! Είμαστε στην διάθεσή σας για οποιαδήποτε απορία προκύψει

Πηγές:

OECD (2023). *Revenue Statistics: Greece*. OECD Publishing. <https://www.oecd.org>

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2022). *Taxation Trends in the European Union*.

IOBE (2021). *Η Φορολογία στην Ελλάδα: Δομή, προβλήματα και προτάσεις πολιτικής*.

European Commission (2023). *Corporate Taxation in the EU: Effective Rates and Structures*.

IMF (2022). *Taxation of Capital Gains and Dividends: Practices in the EU*.

Ministry of Finance, Greece (2022). *Έσοδα από ΕΝΦΙΑ & Στατιστικά*.

Ευρωπαϊκή Επιτροπή (2022). *VAT Gap Report*.

OECD (2022). *Pensions at a Glance – Greece Country Profile*.

OECD (2020). *Tax Administration 3.0: The Digital Transformation of Tax Administration*.

IMF (2022). *Digitalization of Tax Systems in Nordic Countries*.